

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 785/2025
25.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Соње Соколовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару ЗК.351/2024 од 21.11.2024. године и Вишег суда у Зајечару 1Кж1 1/25 од 30.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.06.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Соње Соколовић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару ЗК.351/2024 од 21.11.2024. године и Вишег суда у Зајечару 1Кж1 1/25 од 30.04.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару ЗК.351/2024 од 21.11.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 10 (десет) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 08.10.2024. године па до упућивања у установу на издржавање казне. Према окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење наркомана која се има спроводити у Специјалној затворској болници у Београду и може трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од 3 године, с тим што се време проведено у установи за лечење урачунава у казну затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 5.568,46 динара и на име паушала износ од 15.000,00 динара, а све у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом

принудног извршења. Оштећена ББ је ради остварења имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Зајечару 1Кж1 1/25 од 30.04.2025. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца - адвоката Соње Соколовић, па је потврђена пресуда Основног суда у Зајечару ЗК.351/2024 од 21.11.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Соња Соколовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд у смислу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП усвоји као основан поднети захтев, те да укине пресуде нижестепених судова и предмет врати на поново одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев одбачен, јер нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да у радњама окривљеног, ближе описаним у чињеничном опису дела у изреци правноснажне првостепене пресуде, нису садржана сва битна законска обележја бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. У прилог свог става, бранилац наводи да у конкретном случају недостаје објективни елемент овог кривичног дела и то квалификована претња, обзиром да речи које су критичном приликом изговорене од стране окривљеног и упућене оштећеној немају карактер недвосмислене, јасне и озбиљне претње да ће окривљени напасти на живот или тело оштећене или њој блиског лица, при чему по браниоцу изговорене речи нису ни подобне да код оштећене створе субјективни осећај страха и угрожености. Поред тога, бранилац истиче и да радње окривљеног не могу представљати предметно кривично дело и из разлога јер је окривљени по браниоцу у конкретном случају поступао у стварној заблуди, будући да је био у заблуди у погледу пасивног субјекта предметног кривичног дела, пошто је обраћајући се оштећеној мислио да су она и њен супруг сасвим друга лица. Изнетим наводима захтева браниоца окривљеног се, по налажењу овога суда, нижестепене пресуде суштински побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, који се примењује од 01.01.2013. године) чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица. Радња извршења основног облика кривичног дела састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, чиме се угрожава сигурност тог лица, а последица кривичног дела је угрожена сигурност пасивног субјекта која се манифестује у његовом осећању страха и несигурности. При томе, обзиром на начин како је предузета радња извршења, претње могу, поред вербалних које се врше речима било усмено или писаним путем, бити извршене и одређеним конклюдентним радњама.

Предметно кривично дело је свршено када је претњом створен осећај угрожености код лица коме се прети. При томе је за постојање дела битно да се ради о озбиљној претњи која код пасивног субјекта изазива неспокојство, узнемирење или страх за живот и телесни интегритет.

Имајући у виду напред цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде у којем је наведено је окривљени АА „... угрозио сигурност оштећеној ББ из ..., озбиљном претњом да ће напасти на живот или тело њој блиског лица – супруга ВВ из ..., на тај начин што је окривљени пришао паркираном возилу у коме се налазила оштећена на месту возача и која је у том тренутку била сама у возилу, док је њен супруг ВВ прешао улицу и дошао до угоститељског објекта „Yes“ како би наручио храну, окривљени дошао до њеног прозора и показао руком да га спусти, што је оштећена учинила, те јој се обратио речима: „Да ли ти чекаш дечка у црном?“, те када му је одговорила потврдно, упутио јој је речи: „Немој да га чекаш иди одавде, управо се спремам да одем до њега, за твоје добро ти кажем, склони се“, након чега је оштећена затворила прозор, а окривљени обишао круг око возила и тражио да спусти прозор који се налазио са сувозачеве стране, што оштећена није учинила, те је отворио сувозачева врата и упутио јој речи: „Ниси се склонила како сам ти рекао, видећеш сад шта ће да се деси, шта ћу да му урадим, а за то ћеш ти да будеш крива, јер се ниси склонила“, на шта му је оштећена одговорила да се склони, а окривљени је поново упутио речи: „Е сад ћеш да видиш шта ћу да му урадим“, и након тога залупио сувозачева врата и кренуо у правцу локала „Yes“ где се налазио њен супруг ВВ, а окривљени је сео у своје возило које је било паркирано испред угоститељског објекта „Yes“, а затим стартовао возило и преко кружног тока дошао до паркираног возила оштећене, зауставио возило паралелно са возилом оштећене и поново гестикулацијом показивао да оштећена спусти стакло на вратима, што је оштећена учинила и поново јој упутио речи: „Лепо сам ти рекао да се склониш, ниси се склонила, сама ћеш да будеш крива за све што се деси“, „Сама си крива“, а затим стартовао возило и отишао према центру града ...“, а у време и месту ближе наведеним у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за

које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани.

Пре свега, супротно наводима браниоца окривљеног, у изреци правноснажне првостепене пресуде наведена је и описана радња извршења предметног кривичног дела која се састоји у употреби претње према оштећеној да ће се напасти на живот и тело њој блиског лица и то њеног супруга ВВ, а која претња је у свом узрочно-последичном следу довела до последице кривичног дела и то до угрожене сигурности оштећене. Наиме, садржина упућених речи од стране окривљеног оштећеној критичног дана, а која је ближе наведена у изреци правноснажне пресуде, по налажењу Врховног суда, представља упућивање оштећеној од стране окривљеног озбиљне, директне и конкретне претње нападом на живот и тело њој блиског лица – њеног супруга ВВ, а која претња је по оцени овога суда објективно подобна да угрози сигурност оштећене и усмерена је на то и која је, с обзиром на начин на који је упућена и понашање окривљеног критичном приликом, несумњиво код оштећене створила осећај страха и несигурности, имајући у виду да се ради о континуираном понашању окривљеног према оштећеној критичног дана које је усмерено на угрожавање њене сигурности, а што је у конкретном случају довољно за постојање кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Поред тога, како по налажењу Врховног суда из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде произилази да окривљени предметно дело није учинио у неотклоњивој стварној заблуди, то се стога и у овом делу као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног.

Осталим наводима у овом делу у којима истиче да из изведених доказа произилази да у конкретном случају није постојао стваран и објективан страх код оштећене, с обзиром на њено понашање критичном приликом јер она није одмах позвала полицију, већ је прво сачекала да преузме храну из угоститељског објекта поред кога се налазила, те да суд током поступка није утврдио мотив обраћања окривљеног оштећеној коју не познаје, бранилац окривљеног, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање од стране суда у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП због које није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, па стога Врховни суд ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно ни разматрао.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен, јер нема прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева не указује у чему се конкретно састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438.

став 2. тачка 1) ЗКП, односно уопште не наводи који конкретно доказ на коме је заснована побијана правноснажна пресуда је незаконит и у чему се тачно састоји његова незаконитост, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, с обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Соње Соколовић, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић